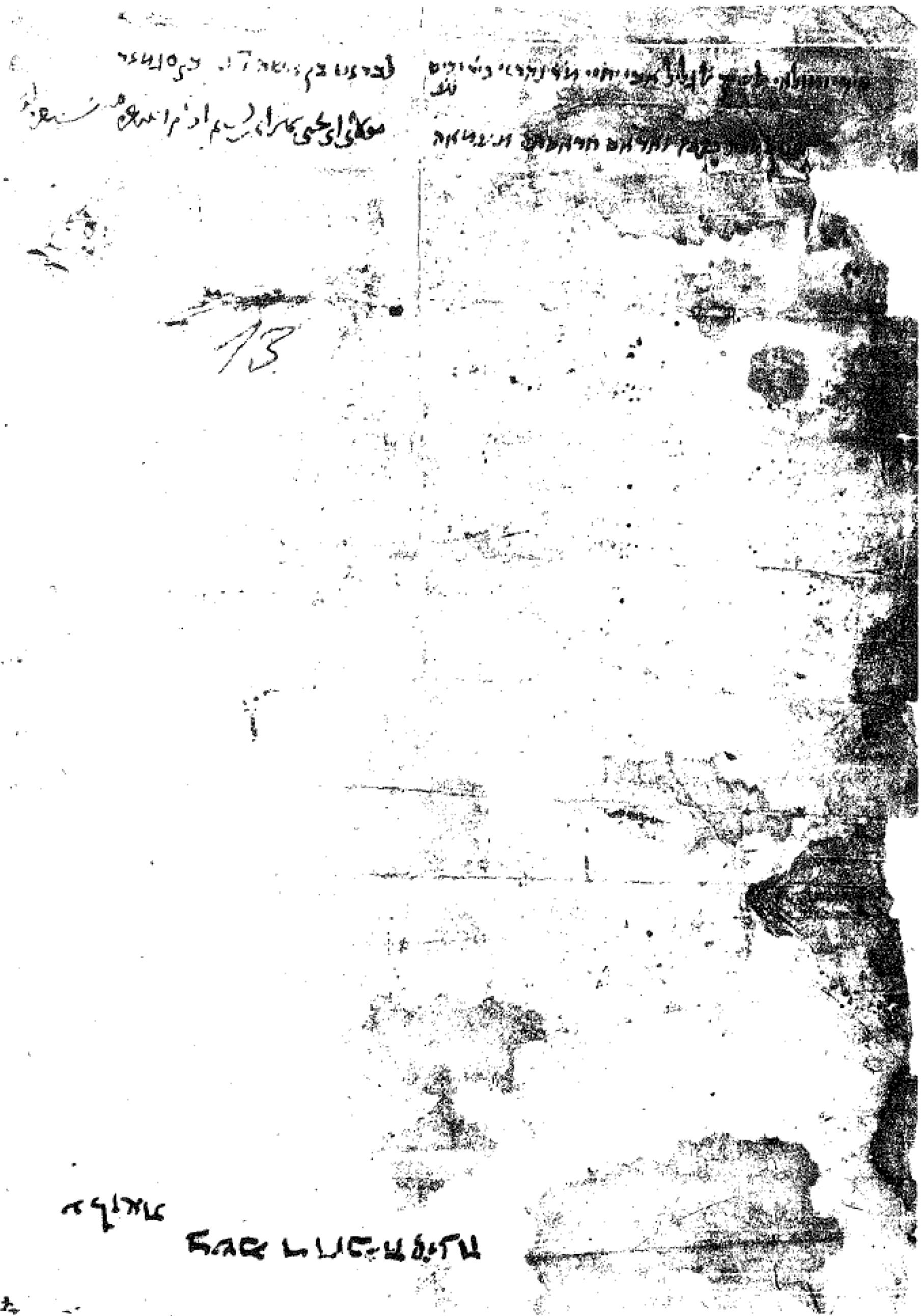

INA D.55, f.13

۲۴۱۰۵ - ۷۳۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

مکانیزم کارهای ایجاد ماده

طیف انتشار از پرتو های دیگر

۲۴۱۰۵ - ۷۳۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

۷۱۵

۷۹۱۸۵

نام نویسندگان

(אלה יתגלו מפה ומכה (עמ' 1)

רְבָנָנוּ גַּם יִמְשֹׁל אֶת הַדָּחָה.

אגרת לבראט בן משה בן סגאר דיזין חעיר אלטהיידיה

משה ש. ד. בוייטני

מזכיר זה יש בו פשום קיומן מזוין עשה שחזון ברמה. שחררי המכונב החשוב המתארסס להלן נפצע לי בביוקרי בלגיינגרד בקייז' שפער (1965) ולא היה סימן בידי לעופור על חכנו אלא לאחר שחביבו לידי חמיקרוףילטימ, שחביבה איזנטיפיטוש ברודוב אדי (סכוון לעמי אסיה) שבאותה עיר הוואילה קלשלוח אלוי.¹ ושניתה. זה עתה יאנו לאור רחיבור' חבדול' רב נסיך וגאון, משה ספרים, משה ידי הדרופסוד שרגא אברמסון. ראו' מאורע ספרותי בכבר זה, שיצוין בפרשיות עדויות חרשות מפני אנשיים, שראו רבנו-נסים במו עיניהם ואך היו במחיצתו.

כבר היה לי הזדמנות להרצאים עטפים ממכח אחר של חזין לבראט בן משה בן סגאר חוטקיס ברבנו-נסים.² זה היה מכח אל אחיו האזעימ אבו זכריה יהודיה, שיבב-במדרים, ובו הדבש הכהוב, כי הרב, חלפידו של רבנו-נסים, שהיגר לארץ הנילוס, חידש שם את ליטוד התורה. במקבנה זה, רבנו-נסים מתואר כטהשך הרה ומחכוב, בולו עדות להערכה המופלאה, שודה בה חייו.

מקבנו מרגע אל ר' נחראי בן-נסים, "גדול הישיכת", סוחר, תלמיד חכם ואיש צדקה, שסודאו היה בן העיר קירואן, אלא שחהל משנה 1045 אבו מזאיה אותו בארץ פגירים ואגדייה, והוא נפטר בשנה 1096 או בשנה שלאתדריה. בידוע, המכובים ואשר חחומר פ"ארקיווכו" הם הארוסף חבדול ביחסו המכובים אל איש אחד המכובם בגבירותו הקהירית.³

זמננו של מקבנו ניחן לחיקבע בדיעך נפרץ לפדי. ابوו כן לאחר פטלה העיר צבאי קירואן בידי פראי הבדויים הערבבים שכבוי הلال וסולים. רבנו-נסים איבדו חרבנות עוד טרם אלה בעיון ס. ז. ח. היושבה צפונה בן העיר אלטהיידיה, וכפופה על שם היה ומשום כך יכול לעמוד בגדר המעדרות הבודדים, שלא כפир קירואן הגדינה בפניהם הארץ וגופשה על יד מושלה בשנה 1057. כפי שהוכת על פי מסמך אחר בן הגבירות, רבנו-נסים בקייז' 1062 (יוז-יולי).⁴ מקבנו ספער, שרבו של האי סייזיליה כבר נכבש ע"ז, "אנזיב", כלומר הנורוגדים הבודדים, ושער אחד, שבו היה גם יהודים, נפלת "בחרב", כלומר בסערה שלחמה. שם העיר גמלה, ואולם רק עיר השובת אחת נפלת בידי חנורטנים בשנים 1057-1062, והיא סיפיני (פסינה), שנכבשה בשנה 1061.⁵ על כן עליינו לחכיה, מקבנו נקבע בשלתי.⁶ חודש אב של השנה היה, כנראה אוגוסט 1061, כלומר בשנה קודם טיריה רבנו. לזה טהאים, מקבנו ספער, שהיה חולה טבר והוביל עד שעריו סוח ו诙בורה חרד פאר לבורלו. אלו שלאחר דמן התאושש ולבסוך

{ ט. }

הוֹדִיעַ, שהחלים לגורר,

יש לנו ידיעת אחרת על השחקעותו של רבנו נסימ בעיר סוסה. היה נמצאה בכתוב חנושה את המאריך של כ"ז אב, וכמעט אין ספק, שהוא מאוחרת שנה, כי גם ידוע, כמו בפחתתו על מחלת העיניים של נחראי, על הפאתיזם של הדין לבראש להעתיק בשביבלו ספר ועל שלוח מכתב של נחראי אל רבנו נסימ. כותב הכתוב היה נסימ בן יצחק (בוזדא אושב) אשר זה סן המשגחה המפודסתה בית מאחרתי) והוא גשלח פן העיר סוסה. בראש הדף הוסיף הכותב את הערה: "את אדרוי ר' ב' נ' ר' י' ס' ה' ר' ב' ש"א(שמעו צורו) ראייה, בכל הדוגנים הוא מזכיר בזכרונו טוב ורשות ספר עלין דבריהם יפים. ואדרוי אבו אלחנן, סר' (נו) לברט (ו) שלט אלו את עכבותין ומפניו עליהם והוא, עד כמה שראיתי, מטהיל להעתיק בשביבלו מה שביקשה." פיסקה קטנה זו יקירה לנו, כי היא פלadata, אין ביןו לבין רבנו חייוו "הרבי", וזהו, שהיה פניו פאר בדורות מאוחרים, אך גדייר ביפנים היה. חתואר מקביל לדרבו המוסלמית של פופי, קלומר כי שגורת הלכה ומשיב תשובות, אך בדרך כלל אידרו יושב לדין עצמו. גם הרבט"ה היה "רב" ולא דין.⁸

לאחר דבריו מהיהה נאים רהבעת חרדה על מחלת העיניים של נחראוי (שו' 1-10). נושא חוזר בכתה סחכויות מוגזם אל הניל - ר' לבראש מסדר על העיכובים בעתקה זיבור של ר' גסימ (שו' 10-22). בעיר סותה נמצא רק סופר אחד, ומכיוון ששיטם בו במלמד תינוקות (בדרכו סופרים רבים), העבودת התקדמת בקצב אפי. גוסף לכך, ר' גסימ (8) מל לשבב ולא יכול להסביר על הפלאה. משפט, שכח-היד, שנשלח אל פצריהם, חוכן בחרכחו האישית של רבינו גסימ - פרט שאידן חסר חשיבות ביחס לערבות של העיניים סחכבי רבינו גסימ שנטשו בגדניזה. נחראוי שלה השגה על השובה אהת של ר' גראי גאון, אך ר' גסימ העיר, שגד הוא ידע, שיש מקום להשוגה היהיא, ואללים יש בס תירוץ יפה לאוחה תפיחה. סחכבו של נחראוי, שעסק באוחו עניזין, אבד בדרך. בכל מקום למදנו, שלפעלה מעשרים שנה אחריו מותו של ר' האי גאון היה התעתקות נחשובותיו פצעה בגיל.

פונדיון היה ההערה של הבודה, שהסוחרים היהודיים מדרטם, שיצאו בסוף חודש גב בשירות המשטר קירואן אל מגדירם, לא הסכימו לקחת עמו את שש עשר הקונטראפטים אחיבורו של ר' נסימ. משפטו, שהחומר היה בעל נסח לא נכון. לבסוף נשלח באורגיה. כרבייל, נסיעה בים נחשנה לבוחה יותר מזו שביבשה. ר' נחראי בן נסימ היה לא רק תלמיד חכם, אלא גם פוכך ספרדים. מכתבנו מודיע, שהועומק בשביילו סירוש רבנו חננאל ע"ט יוזמת הרדיין, ואולם מחת חולי העיניים

לא ניתן כהראוי הוראות, אם וביצד לשלוח את ההצעה (שו' 22-23). על כן עיכב לבראט את הדבר עד להוראה חדשה. יש לחניך, שבזמן חורבנה של קירואן אבדו רוב ספריהם, ועל כן מזיאה נושא יפה ומשמעות של הפיירוש, כיצד שנדבר בפתחבונו, לא זכרנו בכלל היום.

בchaprer המכחן מסופר על עסקי ירושה של ר' ישראל אחד, בלי ספק ר' ישראל בן נחן בן נחראי, בן דודו של נחראי בן נסדים (שו"ג-24-27). כי לאותו עניין גופה רופץ ר' ישראל בח'אך המכחני אל נחראי. עיין למטה בהערות לתרבזות.

חיקע הבא (שו"ג-27-31) מוקדש לאחיו של הכהן, לאבו דברי יהודת בן משה בן סגדאר. הוא חם במאירים מקומם דומה לשל נחראי. כמושׁה היה איש קירואן, שהשתקע בארץ הנילוס ונשא שם אשה ממשחח טקופית השובה. ובמושׁה שקד על ליטוד המורה וואך השיב את התואר "בחירות הייסיכה". בטהדר אול' הצליח יותר נחראי. כי הוא שיסע פקיד סוחרים לאנשי המערב. בח'אך החברותם של שני המתגררים היה כנראה כמה תחרות בינויהם. בפעם הראשונה מוגאים ابوו אשר דברי בן סגדאר באלבונדריה בשנת 1048, רק שלוש שנים לאחר שהופיע שם נחראי בפעם הראשונה לפני הטסמכים שבידינו.⁹ מוחר חיבת יתרה קורא לבראט לאחיו הצעיר "בני גדור", ובר הוא מתחארו גם במקבת המופנה אליו, הנזכר לעיל, הערת 2. במקבת קודם, שהיה השובה לחלובנה אחורה של נחראי על ابوו דברי, הסכימים עמו לבראט מהז בימוט, ואולם בפעם הוא מח'אך עצמו ופדריס שלא הוכיה את אחיו אלא מוחר אמרת ימאות.

מהמת ליקויים בכתבי-חיד אין הפיסקה הבאה (שו"ג-31-34) תדנה במשלות מאירים אל חוגיגיה בידי "נערו" של הקדרי טובנה בשלמות. אך היאבעל עניין מכתה בחתיכות. ابو רואים, שני הנקמים הקידרואנים, נחראי וabbo דברי, שולחים שלחו עדי סוכן חשוב המוסליימי ושיחם של איפון היה שורד בין הבדדים עד אותו מעש של מענט אבדן המשלוות. ועוד. לבראט שלנו רושם לאחר הדברת הקדרי "ווא", בלי סדר ראי חיבות של "ופקה אללה", "ישראלו ה" (לחוזיא דין אמר לאתיחו").

ונזננו מזינו ברכת דותה בשאלת מומניה אל הרוב"ה. אשר שם נזכר, שנו אל בית שפט מוסליימי ולחותורה אומי רשבוי. המudyין באנן, אשנני תלמידי חכמי המכחניים זה עם זה, מתיחסים כך אל עדרי מוסליימי, ומזה גם CASIIN זוכרים אילו אה "נערו".

מאלף ביחסו הוגה הקטע הבא (שו' ג-40) חידן בבבגו של ר' נחן בז א' בז א' ב' ר' ח' א' ב' י' ח' ד' י' ז' של ישיבת ארץ-ישראל. שוב אנו רואים - מה שמסגד לא היה בריך אישור - שאגשי קירואן היה לבם בחון לישיבת א"י לא פחוות מליישיבתו בבבל. ר' נחן שימש כידוד זמן מה בו כගאון, עד שעשה פשרה עם ר' שלמה בן יהודה גאון בשנה 1042. את החומר הפרובה על פרשה זו סיכם יעקב מאן בספרו סקסטט אנד ספדייס כרך א', עמ' 323-345, ובchap עלייה בשנית דוב (ברנרד) שפירא בקובץ "ירושלים", חז"ב, עמ' קייח וαιילך. עלי להעיר, שמצאותיו חומר גומף וביחוד שני מכתבים חשובים בכתב ערבי (רכמותן, גם בלאוון ערבית) עוסקים בגאוונותו של ר' נחן. העתקתי מכתביהם יקרים אלה ואקווה לפढכם בקרוב. ואולם, כפי שציין מאן, אין לנו יודעים דבר על ימיו האחרוניים של ר' נחן. בן שלו בשם אברהם נזכר במכהן שלו במאה ש' אשנ"ד, 1042, בלבד האב נחן שם שלום גם בשטו.¹¹ אפיילו נגייח, שאברהם היה אז רק בן 15, הרי בזאת כתיבת מכתבו היה בן 34, וכאן סדרה במספר של צעירות המתבסר ללייטודים. גם אין לנו מוזאים, שאוחזו אברהם מסע מקומ כל שהוא בתחום היישיבה. בןנו, ר' נחן (השנוי) בן אברהם היה אב בית דין של כל ישראל¹², ונכדו, ר' אברהם, ייסוד היישיבה וסגוניה¹³, הרב הבדול¹⁴, "מפארת הדיניות וצדך חנויות"¹⁵ היה רבה של קהיר והיה לו דין קידושה על שני דיני פוטאנא, גם הם חכמים חשובים; אברהם בן שמעיה נין הגאנונים ויזחק בן שמואל הספרדי, כשלושותם ישבו יחד לדין. מעודות רבות חתומות בידי ר' נחן 1092-1114, נחומרו. ואולם זמנו, ככלoper אברהם בן נחן ראש היישיבה בשנים 1070, ידוע לי רק מהעודה אותה, משנת 1070, תשע שנים לאחר כתיבת מכתבו, (הראשון), ידוע לי רק מהעודה אותה, משנת 1070, תשע שנים לאחר כתיבת מכתבו, דבזה הוא נזכר kali כל חואר, משפט שלא הביע לדרביה השובה בליטודיו. על כן איןנו מן הנמנע, שהאייש, שאליו רופץ מכתבו, היה בן אחר של ר' נחן, ועלינו לפרש בגנדי הגדיזה, שם נפצע ذכרו.

הספר משנת 1070 אינו בלי חשיבות לעניינינו ולמולדות ר' נחן אב ביד
ככל. זהו פעה בית דין פן העיר מוסטאא הקובע, איש בשם חיל בד מדת שילם
למר', צדקיה בן מבורך ראנש הכהן ניע, אחיו אסא של
 אברהם בן אב בית דין נז, מהן, סכום שחיטה חייב לאב בית דין
המנוח. פרוטומתי מאן היה ירוע, מבורך בן עלי ראש הקהילות (לא ראנש הקהיל)
היה חותם גורלו של ר' נחן וודר לו להשייב אותו ב מסרת הגאונות, ושהיה לו בן,
שניתן לו שלום במקהוב משנת 1036.¹⁷ הבן נקרא בשני קולופונים, שמאן פרטטם,
או נק ביר' מבורך ראש הקהילות, ובן הוא נקרא בצוואה של בחו סה אלאתל
משנת 1137 (!).¹⁸ בזרה זו הוא חותם גם על חעודה, שתאריכה, לאערנו, לא
נשתטר.¹⁹ אין ספק אסא, שזו הייתה האזרה המקורית של שטו ו"אדקה" בספר פנה

1070 איבנה אלא הצורה הערבית (צדקה) של השם ו"ראש הקחל" הוא אידiom במקומם "ראש הקחלות". אנו מבינים מעת, מודיע היה טבורין בן עלי ראש הקחלות תומכו הנלהב של ר' נחן בן אברהם: הוא היה ח' ז' ת' ג' ז' .

²⁰ מאן הפסיק מחייקם המקוריות, שר' נחן נפטר עוד קודם ר' שלמה בן יהודה גאון, קלופר לפניו שנה 1051. ואולם לאור הטסמן החדש פארוך אנטונין עשה להנחתה, שבשנת 1070 עדיין לא שולם חוב לפני שטר, שנכתב לפחוות עשרים שנה קודם, ומזה גם חוב לאיישיות דבולה, בגין של איש ציבור בעיר מוסטפא. על כן יש להנחתה האפשרות, שר' נחן, שבעצמו היה ממזג ערבי, גנד סידרשלים באחריהם ימיון, פראאה, שתקיין טנקו, קלופר הנשייה דניאל בן עדרית, השטורר ונDEL לעצמו הנהלה היישיבה הא"י, שלפי התוכם בין ר' שלמה בן יהודה לבין ר' נחן הימה בגימאה אחריו מותה של הראשון לדוד האפרון.

הדיין לבראט פשבח פאד ההתקשרות ליליטוריות של בנו של ר' נחן, ובתזרמנות זו שוב בוטר את החלל על "ח' ר' ב'", מליטרו של ר' נסימ, שהידש את תחורתה בארכ' מצריך. עד עתה לא נחרשה לי תעלומת שמו הפרטי שן אותו "רב", שנזכר בעשרות מעוררות מן הגניזה. במאמר הנזכר בהערה 2 שאלתי האפשרות שהוא מזדהה בר' אלחנן, שר' של מה ב' ג' ר' ז' ל' מסאו כחליטרו של ר' נסימ (כטובן לא א': אלחנן בן חושיאל').²¹

הטבח מעתהים (טו' 41 ו感觉自己ים) בתיאור כיבוש סידיליה ע"י הנורמנדים. בשעת כתיבתו הדברים רוב חי'i נזכר היה כבוד לפניהם, רק הבירה מזקן מליטרו הייתה עדיין בידי המוסלמיים. שחורים עשרה משפחות יהודיות נזכרות כשבוירות, בזוזאי פפני שהובאו אל אלטהייה או אל מליטרו לשם פדיונם והדיין סייס בפינות זו. העובדה שנחרבו יהודים בשעת כיבוש העיר מסינוי (מסינה) לא נזכרת במקורות, שהסתמיכו בתם פ. אפאי בהיסטוריה של המוסלמיים באי סידיליה²², אך אין זהם בדבר, שהרי נאמר בתיאור הכיבוש, שנחרבו כל/~~טנג'ג'ג'~~^{טנג'ג'ג'} וסרך יהודים לסבול תמיד עם המובלמים. ואולם יהודים דוברי ערבית המשיכו להיות באותה עיר. בשנת 1154 ביקר בה ע'ג'ג' שרחיה בן יוסף בן יג'ג' ברכו מן העיר מצור (שבדרום פערב סידיליה) אל מדרים וכח משם אל אביו, שאיש מקומי ביחס למדרים, שיחודי פסינכה לא היו געורים לעירובין של רכנו נסימ. סקאן אנו למדרים, שיחודי פסינכה לא היו געורים מדרים, אם כי פרחיה מטאונן באותו סכתב, שהם מחללים רק שחריר ולא מנהה ומעריב בצעירות ועל כן אי אפשר לאדם בישראל לחיות שם. ^{הנאה}

טבחו של הדין לבראט בן סטראר יוכל לשמש גם דוגמה לצורה התרבותית/ולטון האנושי החם, שבוחן הטבחו חכינו בימיים חםם. וזה הוכח שובה את העין בימי ובגדיו רוחו. שאר מכתבי לבראט מציגים באותן מכונות.

סכתכ לבראש בן משה בן סומאר אל נחראי בן נסויים

לנינגראד, נרוודוב איזיאי ד-55, 13 f,

1 על שפן

- 2 חברבי מסאל אללה ברא סידי ומולאי אלשיך אלבליל ואדרם חרואתה וחמאיתה ונעטאה י' וחותן ערכאה
- 2 ועגל בלקאה טן אלמהדי אבר אב כחטה אללה עלי מולאי נאנשל כחטה ואלהוחאל הסנה מחקיקת
- 3 וללה אלהמד ולי כל נעם וקד וצלח כחט מולאי אדרם אללה וזה במא אשבל סרי ואזעבני
- 4 ואקלקי ופייר אלגום ען עידי מה דכר טה ערץ לה טן ובע עין אסל אללה (מעלי אן)
- 5 ישביה ויכניה ויעמיה ולא יוקני פיה פטרותה טה בקאה ויבעלני מן כל אלאטי י' פן (את וישראל)
- 6 דברו וידראתו ירמאות רפואה שליחם אמן ובן יהי רבנן וקד אנטה חחאה אליו יוגר (אזרד תייר)
- 7 אוור העולם ווועל אליו כחטה וערפבי במא וקע עלי קלבה טן צעף אלעין ונטבל סרת ע' לדלק (...)
- 8 וידעו לה טה אסל אללה יתקבל טנה פיה ולא חביב נפשי אלא בזבז אצחכנא וערפבי אנט
- 9 בגעתך ואן מעקה עינה שפה אללה מעלי ושכורתה עלי טה טשול טן עמיה ומא {עמא} (חמייב)
- 10 גאנט נאלחחים אלוי וצול כחטה אטלאני אללה עלי טה יסך טן נאתייה אן טה אללה וטמא אעלם
- 11 בה מולאי חרסה אללה אן קד אוקטה אנטן (!) טן קבלי לישתרי אלרכוק /בסטות/ וידמע ללבאתב גיא אנה
- 12 לייט טה כחטב סוי ואחד וחו יעלם אלאטמאן טמא יטח אוקטה טזול אלוי זו גא כראט טאבלת
- 13 ואלבקיה אווב מאכירות אלערץaldi עארץ לרביינו הרבה הגדול ודלק אנט אצחמי
- 14 פקדו אלגאנו ואצטרכו לאנה חמפניו בעניינו ובצלו נחיה בבורים טנער ר אללה גען אליגען
- 15 וייטי עיוננה ובקי טעה בעץ אלערץaldi פרה ומי חזת אליזומען זאל כחטה אלבליל אלוי טברא בזאול
- 16 דלק גמלת שפהדנא אללה עלי דלק אלרי נפר אלגאנו ולט ישפט בנה לאן חייתה הי עז טלווע אלסדרב ואקמתה

- 7
- 17 אלתורה וחגדי אלדיןosal אללה יטן עליינה ועלי טיר אלקחלות בחיאתך ויזעננה פדרה
מן כל טו
- 18 וקד וקי עלי. אעהראך פַּי גוֹבֵר בְּבִינָה הַאֲמִים וְגַדְרֵת אֶתְכָּם אֶלְלָה עַזָּה נְעַלָּם
אָן פַּי גוֹבֵר וְלָ
- 19 אעהראך פַּאֲדָה וְזָלָם פַּי סַאֲפָאָךְ עַלְיָה פִּיהְ אַבְיָין לְהַדְרָךְ לְאָן לִי פִּיהְ גּוֹבֵר חַסְפָּה
- 20 אללה חָאָלִי פַּי אלכְּחָאָב אלואָזָל אלְדוּרִי פִּיהְ אַלְאַעֲהָרָאָךְ פַּי טְרִיךְ סֻוּתָה פְּגַעַב דְּלָךְ עַלְיְ אַלְלָה
אַדוֹנוֹנוֹ כְּחִידָה
- 21 וקד עטיה אלבראריס אלואָזָל מַן סֻוּתָה אַלְיִי אַלְרַשְׁקִין ((קָאָלוּ)) יְוָס וְזָלָם מַן פְּרוּתָה
קָאָלוּ מַא עַדְנָא אַיְזָן
- 22 נְחַמְּלָה וְהִי חַצְלָה אַלְיָה פַּי אַלְפְּרָאָכָב אָן שָׁא אֶלְלָה וְקד אַסְחָכְתָּבָה בְּאַלְמָחָדִית מַן פִּירָוָש אַלְ
רְבִּינָה ((חַגְגָאָלָז) פְּגַעַב (אַלְלָה))
- 23 צָרָר לְמַא עַרְבָּה נְסָבָה חַסְנָה גִּיְדָה פְּגַעַב וְנַחַן עַלְיְ עַקְרָה וְחוּבִּיחָה אַלְיָה קְפָעָה אַעֲמָגָל/
אלְפְּגַעַתְבָּה
- 24 וְאַפְּרִי פַּי יִשְׂרָאֵל סֻוּתָה אֶלְלָה קָד וְקָמָה עַלְיְ פַּי דְּכָרָת מַן אַפְּרִי וְקד וְכִיל וְחוּ
בְּסֻוּתָה וְזָלָם
- 25 אַלְיִי כְּחַבָּה יִדְכָּר אָן אַכְתָּר מַא קְדָרָה עַלְיָה בְּעֵד סְוֹאֵל רְבִּינָה לְהַעֲלָה וְדָבָר אַלְיִי
כְּחַבָּה אַכְתָּה יִדְכָּר
- 26 בְּעֵר אַיְמָאָן עַטְיָה לְקָד יִגְזַּע לְהַעֲדָה זָאִיד אַלְמָד דִּיבָּר וְיִסְאַלְגָּע אַבְקָר אַלְיִי אָן
יִכְאַתָּבָה וְאָנָּא אָן ...
- 27 חַדָּה אַלְיִי דָבָר אַבְרִיחָה בְּעֵד פְּשָׂוְרָה אַדוֹנוֹנוֹ אַעֲלָמָה סִידָי דְלָךְ דְּכָר אַדְאָם אֶלְלָה סִיאָדָתָה
אַעֲדָדָר (ה)
- 28 אָן וְלִדְיִי אַלְכְּבִּידָר וְאַבְיִי אַלְכְּבִּידָר וְאֶלְלָה יְעַלְמָה אַנְהָה עַנְדִּי אַפְּלָל מַן דְּרוּחִי וְאַמְּסָה וְלִדְיִי מַא/
יִנְחָהִי אַלְיָה עַתְּבָה
- 29 אַבְדָּא וְמַן כְּתָרָה מְחַבָּה לְהַאֲחָרָה פַּי לְאַיְמָה אָסֵל אֶלְלָה יְחִרְבָּה צְוָלָאִי אָז (אַקְדָּמָע עַדְהָז)
וְאָלָאָן שְׁבָהָה גְּסָהָה פְּגַעַב
- 30 אֶלְלָה אַד אַזְּהָב גְּלִילִי סִידָר פְּתַל צְוָלָאִי וְלָא אַשְׁךְ אַנְהָה מְקַבֵּל פְּגַעַב חַרְסָכָתָה עַלְיָנָה
אַגְּמָעִיקָּע (וְלָא)
- 31 אַכְלָאנָה מַנָּה , דְּכָר סִידָי מַא אַנְפָד מַע גְּלָאָם אַלְקָאָז .. פְּקָאָל לְאַבִי (לְאַמְּסָה לְאַבִּי?)
לְסְפָּנָגָה זָאָעָא אַלְשָׁנָה עַלְיָנָה פַּי אַעֲלָמָע זָאָעָז (אַלְלָה)
- 32 עַלְיָנָה אַלְשָׁוְרָאוֹן וְאָנָה שְׁבָהָה אַלְיִי אַכְתָּה אָן ((יִשְׁ)) יְוָהָה מַעַם פְּתַל פְּחַדְוָר (ד) וְמַא
שְׁבָהָה וְאַמְּסָה ...

- 33 וקאמפ עלי הגד אלארסאל קאלו לאכיך עליינה פיל כיב' למ' יסלה עליינה שית
(ג'ובוה) נביבות עלי השב
- 34 אלשחות פאן וצל לתם יטלבת לאנה... [...] אברהם אלרסול הוא יטוי אליכם פ'
חרה אלסנה אן שא אללה
- 35 דבר((ה)) /סידי/ מא פרה בנה פן טלב אבן אלרדייס רביינו נתן זה ללחורה ~~אַמְּלָתָה~~
- ואגחאהה פ' אלקרוא מס אללה
- 36 שבאה וואהנה וחדר חייה מולאי אלרבארא אללעה עדת זוגט בנה פקד גדר אללה
אלחוורה עלי
- 37 ידיה ואנאר אלמדהב וארס אילדין לא אבללה פן אלחוורע פוגב יגחיה
ויעלם סקדאר
- 38 מא עפלת במלחן אלגחיה ומא לה פ' דלק פן אלאנר אטאל אללעה עדת וינגרה
ויכתר פ' ישראל מה(לה)
- 39 לא שך אן מטה ללה בתדא אלמדהב ענאה אבידת לאנה לא יכלו אועזרה פן יגדר
מא כל מהנא
- 40 ויעלם מא יכוף אן ינסא פן פרוט פרוע לאן ברה וערנה לא תשכח פס' דרען
ואלדי נבה עלייה
- 41 מולאי אראם אללעה עדת פאלאחואל כל מא מהסארא לבל' ואלנאנא מתוך חיריה עלייהו ^ו
בזה סקליה

ש ר ל י י ס

- 1 ומא גרי עלייה פן אלעדן 2 ואנה מלך אכתרהו וגדלתו אל 3 אנטאר עדרהא לאן
ליום פועל חרה (אלבלאו) 4 אלא עלייה פ' אלטעמו וסבי מנהה פן אצחאנה 5
שייאל ונטא אלגויים פמא להם עדד ולא אתחז 6 קוק אללעה יטחר בקייה פן כהא פן
ישראל ז .. (מהה ססיניז) 7 באלסיך ומאחו גמעה פן ישראל מיהא אפור 8 כלחה
תקחתי אלחלאק' נטר אלינא אללעה ברכחתה 9 וככגון פ' כדאין עונפייה אעלטס סידי
דלק 10 זפאנאה אלבליל אהב לא יכלני פנה בחאללה 11 זעירן אוטגארה לאחמי (]
(!) דלקתאייה סארה 12 אן שא אללה בצעת מולאי באהם אלסלה 13 עבדה פושי יכץ
מולאי באהם אלסלה 14 חסבי ותקחי באלה (חפה האחוונה כתובות גאותיות ערביות)

ע מ ו ד ב' צד ימין

- 1 סידי ומולאי אלשיך אלבליל אבי ייחי פ' נחראי ביה' נסיהם נט

2 אטאל אללעה בקאה ואראם מראשה וגעטאה

צד שמאל 1 לבראת בון פשה נט בון סגמאר

- 2 (גאותיות ערביות) מולאי אבי ייחי נחראיין נסיהם אראם אללעה עדת
סוחקה אן' (בל' אן שא אללה)

תְּרִיגָּוָם

גְּדוֹלָה אֶזְרִיךְ ד-55, מ"ס 13

1. כוֹמֵב אַנְיִי - יָאָרְדִּין ה' יְמִי אֲדֻונִי וּמָרִי, הַדָּקָן חַנּוּלָה, וְחַפְידִים יִשְׁמְרוּנוּ וַיִּנְצְּרָנוּ
וַיִּתְּחַנֵּן לוּ רְוּחָתָה וַיִּסְּתַּבֵּב אַחֲרִיתָהוּ
 2. וַיַּחַיָּשׁ פְּגִישָׁתָנוּ - פָּנָן אַלְמָהָרִיה בַּאֲחָרִיתָה חֹדֶשׁ אָבָה, יְתַהַמְּחוּרָה ה' עַל אֲדֻונִי בַּמִּינְטָבָה
הַחַחִיפָּה, וְשָׁלוֹפָנוּ טָוב וְשָׁאָבָנוּ מְטוֹקָן,
 3. וְלֹתָה, תְּתוֹדָה, שָׁהָוָה בְּוֹלָל כָּל הַחַסְדִּים... חַגְיָנוּ מְכַתְּבִּי אֲדֻונִי - יִחְפִּידִ ה' כְּבוֹדָנוּ -
וְהַכְּנָסָה חַדְרִיךְ מְכוֹחָהָי וְהַדְּאִיגָּה
 4. וְהַחֲרִיד אָותִי וְבִידָּד שִׁינְחָה מְעִינִיכִי, כּוֹנוֹחָה לְפָה שְׁכַתָּב עַל מִיחּוֹשׁ עַיִּינִיכִי
אַשְׁאָל ה' (יְחֻלָּה)
 5. שִׁירְפָּתָהוּ וַיִּשְׁמְרוּנָה מְצָרָה וַיְחַלְּיָמָנוּ וְאֶל יִשְׁמְעָנָה שְׂמוּעָה רְעָה עַלְיוֹן כָּל יְמִינוֹ
וַיִּעֲשֶׂנִי פְּדִיּוֹנָה מְכָל הַמּוֹבָדִים (וַיִּשְׁלָחָה)
 6. דְּבָרוֹ וַיַּרְפָּאָהוּ²⁴ רְפּוֹאָה שְׁלָמָה אָפָן וּבָנָה יְהִי רְצָוָן וּכְבָר שְׁלָמָה מְכַתָּבָה אֶל
יַוְצֵר אֶת (דָּרְדִּיקָּר)²⁵
 7. אָוֹר הָעוֹלָם וְאָמַר הַבְּיֹעָן אֶלְיָהָי מְכַתָּבָה, שָׁבָו הַוְדִיעָנִים, שָׁלָבוּ בָּצָעָר גְּדוֹלָה עַל מִיחּוֹשׁ
עַיִּינִיכִי וְשָׁמְגַחְתָּהוּ חַדְרָכָה עַל כָּךְ (...)
 8. וְהָוָה מְחַפְּלָל עַלְיוֹן מִשְׁאָנִי שְׁוֹאָל ה' שִׁיקְבָּל מְמָנוֹ. וְלֹא נְרַבְּעָה עַד שְׁתַבְיָנוּ
חַבְרִינוֹ²⁶ וְהַוְדִיעָנִים,
 9. שְׁמַכְבָּנוּ חָוֹב וְשְׁעִינָנוּ הַבְּרִיאָה, וְחַילְלָתָה ה' יְחֻלָּה וְהַוְדִיעָה לֹא עַל שְׁחוֹאָיָל לְתָה
לֹא בְּרִיאָה אָךְ לֹא (אַרְבָּעָה)
 10. בָּאָמָת, עַד שִׁיבְיָעָנִי מְכַתָּבָה - יְתַחַן ה' וְאַשְׁפָעָה בְּשָׂרוֹת פְּשָׁמָחוֹת מִצְדָּקוֹת, אֵם יְרַבָּה
ה', וְחַרְבִּי סְוִדִּיעָה
 11. אֵם אֲדֻונִי - יִשְׁמְרוּנָה - שְׁהַעֲפָרָה אֶתְךָ פְּצָדִי, שִׁיקָּנָה דָּבָרִים עַל קְלָפָה / בְּסָסָה/²⁷
וַיִּמְסֹרֶת לְסָופֶר. אֵלָא
 12. שְׁאָין שֶׁ אֵלָא סְוִמָּר אֶחָד וְהָוָה בָּם מְלָמֵד תִּינְקוֹתָה וְאַיִלְנוּ כּוֹחָב²⁸ אֵלָא לְעַתִּים
פְּדוּמָנוֹת. וּכְבָר הַבְּיָעָן אֶלְיָהָי 6^{זָהָב} קְלָפָרִיסִים
- א. פְּמִיתָה וְחַבְעָה חַדְדָה עַל מְחַלָּת חַעַינִים שֶׁל נְחַרְאִי בְּן נְסִים.
- ב. עַל הַעֲלָקָה חַבְורָה שֶׁל רְבָבָו נְסִים "פְּתָהָה פְּתָה", עַל מְחַלָּמוֹ, וְעַל סִימּוֹלָה
בְּחַשְׁבָה שֶׁל נְחַרְאִי עַל מְשׁוֹבָה שֶׁל רְבָבָי גָּאוֹן

מִרְגָּב

13 '00 , 55-ד זיון גלוב

1 כהות אמי 8

13. השאר נתחזר מחותם פקרת לרבותו הרבה הבודל, וזהו שהוא חייך עד גבולות חיים.
14. ונסער הביכור ונחגוע, כי הוא נחטנו בעניינו ²⁹ בצל נחיה בגוים, וחשקיין ³⁰.
- עלינו ³¹ לא ~~לענין~~ ולא צייר אותו
15. ולא סיימנו עינינו, ונשarraה בו קצת מחלת ליטך זמן מה, ובימיים אלה ממש הצעני מכחנו הנעלת גבשאנו ובו חפשורה, שזה
16. מזל לגמרי. ואנחנו חודינו לה, על כך, שהשקיין עלינו ולא שימת איזיבינו בנו, כי בחיו יש הרמת דגל האומה וחופטה
17. מהורה וחידוש הדם. שואל אני ח', שיחוכן אותו ואות כל יתר הקחלות בחיו ויעשנו פדיונו מכל פגע.
18. הוא ³² גם עמד על השבח על תשוכת רבנו חאי זיל, אלא שהוא אמר - ~~לענין~~ ח' כבודך - ידעתה, שעל תשוכתו זיל
- יש מה להשיב, ולכשיגיע מכחנו, ובו חסבר מה שתחפשה בו, אסביר לו בדבר,
- כי יש לי תירוץ יפה על כך. והנה באה גדרה
- ח', יתעלת בעניין הפטחה שחוגענו, ובו ההשגה, בדרך אל סופה ³¹ וחתעה איזוננו ³² על כך פאר.
21. נחמי את הקונטראיסים שהביאו סופות אל הדרשיים ((אמרו)) ³³ ביום שחביבינו סופות ³⁴. אמרו: אין לנו מקום היכן
22. נא אותו. הם יגידו אולי באהת אהוביות, אם ירצה ח'.
- ג. חתקם פירוש ר' חנוך בעיר אלטהיידיה.
- נתמי לטעין באלהדייה פן פירוש רבינו ³⁵ (אל)
23. חלק ראשון ³⁵, כי נזדמנה לי נסומה יפה, פועלה, מהוינה. וכבר עמדתי לקשר ולשלוח אותה באנטוקה החמכתובה.
- ד. פיטול בירוחמו של ר' ישראל (בן נחן, בן דודו של נחראי).
24. עמדתי על מה שא' האזכיר בעניין איזוני ר' ישראל וכבר מיניתני שליח והוא נסכא בסופה ותביע
25. אליו מכחנו, שבו הוא אופרתו המרובה שיכולה לחשיב לאחר חמיעזות עם רבינו הוא 10 דינרים. ותביע אליו מכח אהינו, שבו הוא אופר
26. אחרי שבועות בדולות שלו ³⁶ מביא טכו אולי לפעלה 1000 דינ', והוא ביקשתי להביח הדבר, עד שיכתוב אליו. ואני
27. כתבתי לו שטר מצווי על 10 דינרים אחרי חמיעזות עם איזוננו. הנה תודעתי לא' על כך.

ח. בקשנו/³⁶ להיות סובלן ביחס ליהדות, אחיו הצעיר של לבראט.

א' הדבیر - יתפיד ח' אדוניו - מזedge³⁷ המגידו³⁸ ח'

28 בקע בני בגדי³⁹ ואחי האעריך, וה' יודע שהוא יקר עלי יותר ממושי, בני⁴⁰
אין פגיע לו בינוין

29 כלל. רק מרוכ אהבה לו הרבייה להוציאו. אבש ח' שיטור אה א' - יתפיד
כבודו - געמת גראמעת (ויאודה)

30 ח' , שהוא פון חבר באדר געה כתו אדוני, ואין לי ספק, שהוא יצליח ויעשה
חיל. ישטררכם כולם עלינו (ולא)

31 יעדרא⁴¹ פמנז.

ג. על מסלולים מפוזרים בידי "נפרו" של שופט מוסלימי.

אדוני הזכיר מה שליח עם נער הקאדי, יחלחו ח'. הוא הודיע לאב (או לאם,
(או של) למחרגה/⁴² מהדבר אבד עליינו בקדון (?) ח' (גלו)

40 32 עליינו המועצתיים³⁹. ואבי בחבוי אל אחוי, שישלה פטוגה⁴⁰ גאלן גאלן זיגאלן...
33 והיתה עלי הוכחה הפסולה. הוא אמרו: אחיך אוחדר אותו⁴¹, אך לא יסוד לנו
את שחורתו ונכיה לשבייה

34 רזונרג⁴² לכמייניג לשו, יחבוי אותו לרין⁴³, כי הוא (דושע עס) אברהם השליח
והוא חולץ אליכם בשנה חזקה, אם ירצה ח'.

ד. הבעה סיפוק, שבנו של דחן אב היישיבת לופד אצל "חרבי"

הטורניטאי הטערש הטעורה" בפזרים.

35 הבעה /אדוני/ שמחך על המרצ⁴⁴ מההטורה של בן חריביס רביינו דחן זיל
ובבקשה

44 36 געורי⁴⁵ ויעזרהו ושיטור אה חיי אדוני הרב - יתפיד ח' כבודו - וויאיב עס⁴⁶
בי חידש ח' את הטעורה על

37 ידיו ותאיד את האותם וחתמך אה דהה. לא יעדרא פמנז ח' הגלחה. ומזוונה
שיחאפע וידע פידת

38 מה פעל בסביבות התהן ומזה רב שכנו על כך - יתפיד ח' כבודו - וישטרתו
וירבה בישראל במוותו.

39 אין ספק, שיש לך השגהה מיזחdet על אומה זו, כי איןנו פניה דור אחד כלוי

שייחדש ז' טהר ח' סוף

40 וילמד מה שיש לחטוש שיאכח ביהם להזנחה הצעזה המעשיות, כי אין הבהירנו
לא משפטה מפני דרכו⁴⁵.

ח. ידיעות על הביבוש הנורמני של סיציליה.

ומה שאעיר עליו

41 אדוני - יתميد ה', כבورو - המגנים, כל זמן שהוא מפשיכים, נעים גרועים יותר
וחביבם במבהמת גדרות ביהם לסיציליה
ש ול י י 0 1 ומה שיאכח לה פן האויב, 2 כי הוא כבר בנה את רובה, ועלו
3 מהיריהם אקלדו, כי אין הארץ חזאת סוכת 4 אלא עלייה בשבייל הדגן. ונשבר
בוחבוריינו (חיותדים) 5 12 מטבחות, אך לבויים (כלומר הפטוליטים השבויים)
אין להם מספר ואין תקר 6 שואל אמי פהה ה', שיתהו על שרירות שיש בה סייראל,
(ונכברת מסיני?) 7 בחרב ומתו בה מספר אנשים סייראל. כל אלה הם דבריהם
8 הגרייכים כוננו. ישיקף עליינו ה', ברחותו 9 וימתירנו באוצרות מחילתו.
הודעתה דה לאדוני. 10 ואבקשו, שלא ימגע מידי את מכחמו הנעלם, ויזידענו
שלומו 11 ומה שפדרן סובוקשיון, כדי שאמלא אותו למפלחת שביעת הרazon, 12
אם ירצה ה'. הריני מברך את אדוני בשלום הטים. 13 עבדו סוסי⁴⁷ מברך את א'
 בשלום הטים. 14 הסחוקות ותוחלתה בה⁴⁸.

ח כ מ ו ב ת, צד ימינו:

1 אדוני זמרי, חזקן הנעלם אבי יחיי פר(גוו) נחראי ביר(בי) נסימן ג' (וחו)
ג'(דוו)

2 יאריך ה', יכיו ותפיד ישמרנו ויתן לו רוחה.

צד שמאל:

1 לבראש בן משה ג'(ה) ג'(פשיה) בן סגמאר

2 (באוחיות ערביות) אדוני אבי יחיי נחראי בן נסימן יתפיד ה', כבورو
(אל) מקומ מגורייו, אם (יראה ה')

ה ע ר ו ת
לפירות.

1. מודתי נחונה אקס ג.ג. פיגוליבקנית, מנהלה הפלקתו של המדרת הקדוב באוטו פרוסר, ולטראות, ק.ב., סאנרכזנה, מנחלת של האגד העברי, שבעיוועת תאריך וחיעיל הגיא אלי החומר הניל.
2. "ידעוועת חדשונ על נגידי קירואן וועל רבינו כסימ", ציון כ"ג (השכ"ג), 22-17,
3. מר מוראך פיבאל סכין הוצאה של חופר זה. עיין בו. A Tentative Bibliography of Geniza Documents, Paris-Hague 1964.
שבו צויננו חקעים, שניכרנו אל תוך מאוסף של מר פיבאל. רק לאחר סיום עבודתו של מר פיבאל ביליה, שרבבת השבונות בגניזה הם כנאב ידו של נהרא. חומר זה לא כלל כתובן בציוניים שבספרנו של שאול שקד.
4. במאמר הנזכר בהערה 2, עמ' 18. p.71.
Michele Amari, Storia dei Musulmani di Sicilia vol. 3, Catania 1937, 7.5
5. במקורו: אכר, שחרבומו יכול להיות גם: אחרון. אך הדום האחרון בחרוש אב של אותה שנה היה שבך. לאחרון מס', דומני, העדינו הפלגה הערבית "סלר".
6. ט-ש (טיילור-שכטר, אוסף בשם זה בספרייה קיטברידג) 16.174 (באוסף פ. פיבאל, עיין הערה 3, מס' 182), בראש העמוד.
7. עיין במאמרי "חיי הרמב"ם לאור גילויים חדשים בגניזה קהיר" בקובץ פרקים. 1966.
8. במסמך משנת 1048: ט-ש 20.69, עמוד ב', צורה 27.
9. תשובה הרמב"ם, מהדרה יהושע בלאו 145: מקה אלטפלפני אדקם אללה חומייקם, "חכמי המוסלמים, יתפיד ה" הצלחתם."אותה פליצה כוז, שו' 37, ביחס ל"רב" התוניסאי שחידש התורה בפזרים.
10. פאן, היהודים במצרים וכו', כרך ב, 174, מס' 72, שו' 2.
11. פאן, כרך א, 193.
12. גניל, כרך א, 21; 16.154, f. 6, J. 13.
13. 18, f. 18 . 14
14. 22, f. 1015
15. אוסף אנטונין 349, שטוף בספרייה הציבורית בלונדון.
16. פאן, היהודים במצרים, א, 147; 146, ב, 169, מס' 67, שו' 12. א' ביארמן.
17. ספונוח, ^טספר דברון ליאחן בן-גבי זיל, ירושלים תשכ"ד, קי"א. האשה המתוודה הייתה קדובה ללדה, ממש עליה היה בדולה מס' 424 שנה לכל חיותה ^טטבון לילך גאנזן 3, כיל 169 המוקדם בשנת 1095. אביה נקרא "הברח הנעים" במכחכו של ד' כהן, שלדעת פאן, היה שצעם ממוץ שין (1039). במסמך 1037, שם בהערה, הוא טעה דבוק), אך לי דראה, שכחוב שין, ושיש עוד משחו אחרי במס' 1037, כלומר המאריך הוא 1049-1058. ככל סקוט,

- צדוק בן פבורי ראש הקהילות היה לפחות בן 55 בהיולד לו סה אלאלל בחרו.
19. ס-ט 606.12. לשאר החותמים שמות, שקח לדוחות: אברהם ביר', יacob ג'ג, אברהם ביר', יוחנן ט"ט, פבורי ביר', יוסף הלוי נ"ג.
 20. פאן, טעטט אנד סטדייט, א, 333.
 21. במאמר הנזכר בחערת 2, עמ' 22.
 22. עיין בחערת 5.
 23. אוסף אדרל, בית מדרש לרובניאט, ניו-יורק, (2557) 151 (באוסף של חבבי גניזה הנוגעים כטהר חורב שכותב שורות אלה מכין לפרסום, טס, 74). וראה זה פלאו, שלושה הדומים בפירוט רבנו נסים לערובין, טעטט בעיפין בונש להוין בספר היובל לבכור ר', יעקב פרידמן, ברלין, 1937, 72-80(ב' 2936) כתובים בכתב ידו של פרחים בן יוטן בן יגון הוא נימה כנראה בוחן לראוננה בשלושה דפים אלה, לקח אותו כך לאפרים ולבסוף הפקידה בגניזה. פרחה זו הייתה אחר כך ריין העיר אלטנאל וחרטבאים אישר את פירוטו. הדברי פרשה נסי�ו ונישואיו במאמרי ב"הארץ" עבר ראש השנה תשכ"ו.
 24. לשון כתוב התלויות קז, כ.
 25. חלמתי: "זכור אדר היקר" על פ' ההשערה, דבריה יא, יג, וכפירות רשי"י ווצר בסובין "אודר", בכרם בתרגומם "אמרכלא". זהכונה לרבנו נסים. "אור העולם" היה ביגז רגיל לתלמיד חכם גדול.
 26. קלופר, הנוסעים היהודים. לשון מצויה ב חבבי גניזה. עיין להלן בשוליים 4.
 27. כהוב מעל השורה
 28. במקור: מקס יכתב אוזאת. ומשער אני, שהיתה כוונתו לכתוב: אאנסא.
 29. ע"פ חללים קייפ, כי זאת נחמי ביעדי.
 30. ע"מ איבנה ד, כ...פסיה ה'... אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים.
 31. בדרך הקארה בין אלטנאל לביבון סוסה אבד המכטב, בוודהי בהתפלות שודדים, שלבראך חייך אזהה במכח קודם אל נחראי.
 32. כן, בפברהית דודקה.
 33. נפח במקור, פגני שחוכב ביקש להוסיף דבר לפagi הגדת דבריו חרמשאים.
 34. החותם חפץ להזכיר, כפת השמדל, שחיבورو של רב נסים יגיא לידי נחראי מהר.
 35. במקור: צדר, מהלה. ואולם סכין שפהוב על קשרים דמיים, חכוננה בוודהי לחלק ניכר של הספר.
 36. הוא בסופה טען, שלו הביע מר' ישראל לפחות מאה דינרים. טענות אבסורדיות כלת פיו סצניות. לו ר' ישראל היה חייב בכך לאחיו דבר, לא היה משלם לו אפילו

- פרוטה אחת. יש הרבה רטזים לעמך זה בפתחיו של ר' ישראל הפטוני אל נחראי, וביחוד בט-ש 18, 14, 13, 12, "אני מזכה לפתחך ובו ידיעות על המערב ועל אחיך אבי יחיי (גם אחיך הגדל של ר' ישראל נקרא אסוא נחראי, השם העברי המקובל לכוכית העברית אבי יחיי), לפען אדע, מה עלי לפועל, אם לחייב יפו".
אוסף פ. פיכאל מס' 54.
37. בפוקורו: אעהדר אדר, שטונגה יכול להיות בס"חטגלווח" וגם "חלונה". לדעתו חטונגה למוכרן הראשון. בספח קודם נחראי החזיקן על ابو זכריה, ולבראש כתוב להניל דברי כיבושין, בדרך שאנו קוראים אותו בספח שנרמז אליו לעיל, חערת 2. דברי כיבושין, כסובן, שנארטו דרך חיבה וחטאקווח. על זה השיב נחראי וכתב על ابو זכריה. ועתה מצינו חותוב, שלא חמקוון לבידוי טש.
38. אין מדובר כאן על שני אנשיים, אלא ابو זכריה נקרא בן גדור טהור חיבה. עיל. אלא בנו של לבראט, משה, נזכר בסוף הפטה וכמי שיושב עם אביו באלהדרה. 39. בפוקורו אלשוראוין. סילה מעניינת זו לא נמצאה בנדראה בשום פלון, אך היא מזכה בודאי ב"אחל אלשורוי" או "ארבאב אלשורוי", המועצוה העירונית במקומות ששחררו שלטונו הסולניים, עיין דודי, סופליסנס לטלבנים ערביים א, 799 (לפי אבן כלפון). כך הסילה "שוראוין" מקבילה בדיאק למילה הרוסית "סובייטים".
40. האותיות ברורות: מחל מהדור(ד) ומם ישחה ואמ. ^{טראטנטו-טראטנטו}
~~טשל-טחדזר(ד)~~ ~~הזה-חובב או-סנברת. אך לא-סנברת לחם-~~
41. יש כאן בלבול. עלינה פיל"ביאורו: א' ב' ו' אחדוthon. ונכון בית להמשיך ואריך ימסור לנו בפ'. אך כתובו ואריך ל' ימסור לנו. על בן ארבעת קאילו כתובו "אלינה פיל". אך לפי המשל הדברים הודיעת הראשה חגיוןית יוחר. 42. או נחראי או ابو זכריה יתבעו את ח"נער" לדין. "رسול" הוא שליח מיוחד; גושא הדורר הרביל נקרא "מייב".
43. בפוקורו הם אלה שבאת, לשון שאינה ידועה לי מוקדם אחר.
44. בערביה: ווגט בה, גם זו לשון בלתי רובייה/ בכחבי הבנייה.
45. דבריהם לא, כי.
46. ידיעה פטלייה זו, שחוגיגת, ארץ אקלאית מובהקת, מלוכה בחטאיהם דבנה בסיג'יליה, המכארה בפצע של שנה 1061, כשהבדוים הודיעו את הארץ וטכל מקום עיבר בעד הסעודה סדרה לערי החוף.
47. משה בן לבראט, בנו של חותוב.
48. כמה מהכמי הוניסטיות נתנו לסויים מכתביח בטליזם קוראנית זו.